

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 października 2015 r.

Sąd Rejonowy w Olsztynie Wydział IX Karny

w składzie:

Przewodniczący - SSR Wojciech Kottik

Protokolant – sekr. sąd. Jolanta Jarmolowicz

bez obecności oskarżyciela publ.

po rozpoznaniu w dniach 4 września i 21 października 2015r., sprawy

M. M. (1)

córki J. i C. z domu M.

ur. (...) w O.

obwinionej o to, że:

1. w okresie od dnia 25 marca 2015 r., do dnia 01 czerwca 2015 r w O. będąc pełnomocnikiem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – mając obowiązek – wbrew niemu nie udostępniła żądanych dokumentów, tj. kopii i wglądu do faktur za usługę opracowania opinii prawnej z dnia 10.02.2014 r. przez Kancelarie (...) i Radców Prawnych (...) adwokat M. S. (1) oraz wglądu do umowy i możliwości jej samodzielnego skopiowania zawartej z w/w kancelarią na tą usługę – dla uprawnionego członka spółdzielni tj. A. C. (1)

- tj. za wykroczenie z art. 27³ pkt 1 w zw. z art. 8 pkt 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych,

2. w okresie od dnia 25 marca 2015 r., do dnia 01 czerwca 2015 r w O. będąc pełnomocnikiem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – mając obowiązek – wbrew niemu nie udostępniła żądanych dokumentów, tj. kopii i wglądu do faktur za usługę opracowania opinii prawnej z dnia 05.02.2014 r. i 10.02.2014 r. przez Kancelarie (...) oraz wglądu do umowy i możliwości jej samodzielnego skopiowania zawartej z w/w kancelarią na tą usługę – dla uprawnionego członka spółdzielni tj. A. C. (1)

- tj. za wykroczenie z art. 27³ pkt 1 w zw. z art. 8 pkt 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych

ORZEKA

I. obwinioną **M. M. (1)** uznaje za winną popełnienia zarzucanych jej czynów z art. 27³ pkt 1 w zw. z art. 8 pkt 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych ustalając okres ich popełnienia na czas od 23 marca 2015r. do dnia 26 czerwca 2015r. i za to z mocy **art. 27³ pkt 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych w zw. z art. 9 § 2 kw** skazuje ją na **karę grzywny w wymiarze 800,- (osiemset) złotych;**

II. na podstawie art. 624 § 1 kpk w zw. z art. 119 kpw zwalnia obwinioną od kosztów postępowania i opłaty.

UZASADNIENIE

Sąd ustalił, następujący stan faktyczny:

A. C. (1), mieszkaniec budynku przy ul. (...) w O. jest członkiem Spółdzielni Mieszkaniowej (...). Prowadzi on bardzo rozbudowaną i obszerną korespondencję z administracją Spółdzielni kierując do niej szereg wniosków, głównie za pośrednictwem poczty elektronicznej, w których domaga się wglądu do dokumentacji spółdzielni bądź też o udostępnienie mu kopii dokumentów spółdzielni w trybie art. 18 ustawy Prawo spółdzielcze oraz art. 8¹ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Między innymi w dniu 23 lutego 2015 r., przesłał pocztą elektroniczną 2 wnioski adresowane do Zarządu i Rady Nadzorczej Spółdzielni w których wnosił o udostępnienie mu kopii faktur i umowy (umów) z kancelariami (...) i kancelarią adwokacką (...). W dniach 24 i 25 lutego 2015 r. wnioski te zostały przedłożone do realizacji Pełnomocnikowi Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w O. – obwinionej M. M. (1).

Po bezskutecznym upływie miesięcznego terminu od daty złożenia tych wniosków A. C. w dniu 29 maja 2015 r., skierował do Zarządu i Rady Nadzorczej SM (...) drogą elektroniczną ponaglenie w tej sprawie.

W związku z brakiem reakcji również na to ponaglenie oskarżyciel posiłkowy w tym samym dniu skierował do Komendy Miejskiej Policji w O. wniosek o wszczęcie postępowania w związku z naruszeniem prawa.

W związku z tym zawiadomieniem w dniu 10 czerwca 2015 r. skierowane zostało przez K. O. pytanie do Spółdzielni Mieszkaniowej (...) w którym wnoszono o wskazanie m. in. osoby odpowiedzialnej za realizację wniosków oskarżyciela posiłkowego a także dostarczenie dokumentów związanych z tą sprawą.

Pismo to w dniu 15 czerwca 2015 r. zostało przedłożone obwinionej M. M. i w dniu 01 lipca 2015 r., udzieliła ona na nie odpowiedzi.

W międzyczasie, dopiero w dniu 26 czerwca 2015 r., obwiniona poinformował pisemnie A. C., że związku z jego wnioskami z dnia 23 lutego 2015 r., zwróci się do wskazanych w tym wniosku kancelarii prawnych o zajęcie stanowiska w przedmiocie udostępnienia oskarżycielowi wnioskowanych dokumentów. W dniu 02 lipca 2015 r., z takimi wnioskami obwiniona zwróciła się do wspomnianych kancelarii i w dniu 07 lipca 2015 r. udzielił na nie odpowiedzi adwokat M. S. (1), a w dniu 17 lipca 2015 r., adwokat H. C. (1), przy czym obaj nie wyrazili zgody na ujawnienie oskarżycielowi dokumentów związanych z jego wnioskami.

Ostatecznie w dniu 21 i 24 lipca 2015 r., obwiniona M. M. (1) wystosowała do pokrzywdzonego pisma, w którym poinformowała go m. in. że kontrahenci tych umów nie wyrazili zgody na ich udostępnienie wnioskodawcy.

(dowód: wnioski o wszczęcie postępowania k. 5-6, 9, 37-38,41; kopie pism elektronicznych A. C. – k. 7-8, 39-40; wystąpienie K. do SM (...) – k. 15; odpowiedź SM (...) z 01.07.2015 r. z załącznikami – k. 17-24; kopie pism SM (...) kierowanych do pokrzywdzonego – k. 74, 75,77; kopie pism SM (...) kierowanych do kancelarii adwokackich – k. 76, 76v;kopia statutu SM (...)– k. 31 –32; dane o (...) – k. 35; statut SM (...)– k. 78-89; zestawienie pism kierowanych do Sp-ni przez oskarżyciela w latach 2009 – 2012 – k. 90-95; kopie odpowiedzi H. C. i M. S. – k. 99, 100; odpowiedź SM z dnia 05.10.2015 r. – k. 168 karta absencji pracownika – k. 174; kopia protokołu LI Walnego Zgromadzenia SM (...) – k. 175-192; częściowo wyjaśnienia obwinionej - k. 160-161, zeznania świadka A. C. – k. 161 - 161v)

Obwiniona zarówno w wyjaśnieniach składanych na etapie czynności wyjaśniających jak i na rozprawie nie przyznała się do popełnienia zarzucanych jej czynów. Wyjaśniła, że jej zdaniem w statucie Spółdzielni nie ma wyznaczonego terminu na udostępnienie takich umów z osobami trzecimi. Poinformowała wnioskodawcę, że po uzyskaniu opinii osób wymienionych w jego wniosku zajmie stanowisko w tej sprawie. Kiedy wymienieni we wniosku adwokaci C. i S. poinformowali ją, że nie wyrażają zgody na udostępnienie umów zawiadomiła o tym A. C.. Podkreśliła że pokrzywdzony kieruje do Spółdzielni bardzo dużo wniosków o udostępnienie mu dokumentów.

(wyjaśnienia obwinionej – k. 160-161)

Sąd zważył, co następuje:

Wyjaśnienia obwinionej jedynie w części dotyczącej korespondencji z oskarżycielem posiłkowym i kancelariami (...). C. i M. S. zasługują na wiarę. Natomiast nie można ich podzielić w tej części, w której twierdzi ona, że jedynym powodem udzielenia odpowiedzi na wystąpienie pokrzywdzonego w takim terminie było uznanie, że w świetle zapisów zmienionego statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) nie ma obecnie terminu na udostępnienie spółdzielcy wnioskowanych przez niego dokumentów.

W związku z tymi argumentami obwinionej i jej obrońcy Sąd musiał zbadać, czy faktycznie, wobec zmiany treści statutu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) jaka nastąpiła w dniu 06 czerwca 2014 r., a w szczególności jego przepisu § 8 ust. 2, brak jest terminu w jakim organy statutowe spółdzielni muszą udostępnić na żądanie członków spółdzielni dokumentów i czy faktycznie udzielenie odpowiedzi przez obwinioną na wnioski oskarżyciela posiłkowego dopiero w dniu 26 czerwca 2015 r. nie wypełniało znamion zarzucanego obwinionej wykroczenia z art. 27³ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych.

Z poglądem takim nie sposób się zgodzić. Już analiza przepisu wskazanego § 8 ust. 2 statutu Spółdzielni jednoznacznie wskazuje, że taki termin nadal w tym przepisie jest, wskazuje na to jednoznaczny zapis ostatniego zdania tego przepisu, który w obecnym brzmieniu powierza zarządowi kompetencje, a zarazem nakłada na ten organ obowiązek wyznaczenia termin udostępnienia spółdzielcy żądanych przezeń dokumentów. Skoro w niniejszej sprawie, co jest niekwestionowane, zarząd takiego terminu nie wskazał, zastosowanie mają ogólne przepisy, choćby wskazane w instrukcji kancelaryjnej Spółdzielni. Z jej § 16 wynika, iż przy załatwianiu sprawy należy przestrzegać terminów określonych w przepisach branżowych, statucie spółdzielni, regulaminach i zarządzeniach wewnętrznych. Sprawy w których nie ma potrzeby zbierania dodatkowych informacji należy załatwić niezwłocznie, nie dłużej niż w terminie 1 miesiąca. Jeśli załatwienie sprawy w obowiązującym terminie nie jest możliwe należy powiadomić zainteresowanego o przyczynie opóźnienia i wskazać mu nowy termin.

Podobnie w §10 pkt 2 i 3, wymienionego wyżej statutu Sp-ni wnioski członków skierowane do Zarządu powinny być rozpatrzone przez zarząd w ciągu 1 miesiąca, a jeżeli sprawa jest skomplikowana w ciągu 2 miesięcy od dnia ich złożenia. O sposobie załatwienia wniosku Zarząd zawiadamia zainteresowanego członka na piśmie. W razie odmownego załatwienia wniosku w sprawie wynikającej ze stosunku członkostwa Zarząd jest obowiązany podać pisemnie uzasadnienie.

Wprawdzie obrońca obwinionej wyraził pogląd, że ten akurat przepis nie może mieć zastosowania do spraw dotyczących wniosków spółdzielców zgłaszanych w trybie § 8 statutu z uwagi na odrębny tryb odwoławczy, lecz z uwagi na uchylenie wcześniejszego brzmienia § 8 w zakresie dotyczącym wskazania konkretnego terminu nie można uznać aby wskazania takiego w ogóle nie było i aby spółdzielca w praktyce, w nieskończoność czekał na udzielenie mu informacji i nawet nie mógłby skorzystać z trybu odwoławczego przewidzianego choćby w przepisie art. 18 § 3 ustawy Prawo spółdzielcze.

Skoro w niniejszej sprawie obwiniona – pełnomocnik zarządu spółdzielni nie zwróciła się do tego organu o wyznaczenie jej terminu na udostępnienie oskarżycielowi posiłkowemu żądanych przezeń dokumentów powinna była udzielić mu odpowiedzi w terminie 1 miesiąca.

Jeśli zdaniem obrony u podstaw zmiany wcześniejszego zapisu statutowego dotyczącego terminu udostępniania dokumentów spółdzielcom była „nadmierna” aktywność A. C. w zakresie kierowania takich wniosków, to tym bardziej obwiniona powinna była skorzystać z możliwości przedłużenia terminu udzielenia odpowiedzi jaką de facto daje jej obecne brzmienie § 8 ust. 2 statutu.

Nie może usprawiedliwiać obwinionej również jej usprawiedliwiona absencja w pracy, bo mimo, iż w tym czasie faktycznie przez 29 dni (vide k. 174) nie była obecna w pracy to jednak wniosek oskarżyciela posiłkowego nie wymagał jakichś faktycznych czasochłonnych ustaleń i poszukiwań i instrukcyjny miesięczny termin odpowiedzi był wystarczający na udzielenie mu choćby odpowiedzi o treści jak ta z 26 czerwca 2015 r.

Warto przy tym zauważyć, że tak naprawdę sygnałem dla obwinionej zachęcającym ją do jakiegokolwiek aktywności w sprawie wniosków oskarżyciela posiłkowego było dopiero pismo K. O. z dnia 10 czerwca 2015 r, przedłożone obwinionej w dniu 15.06.2015 r. To dopiero po tym piśmie obwiniona w dniu 02 lipca 2015 r. wystąpiła do obu kancelarii adwokackich z zapytaniami o ew. wyrażenie zgody na udostępnienie A. C. wnioskowanych przez niego dokumentów (k. 76-76v). Wcześniej, przez ponad 4 miesiące obwiniona nie podjęła w sprawie obwinionego żadnych działań.

Sąd w całości podzielił zeznania świadka – oskarżyciela posiłkowego A. C. (1) uznając je za spójne i logiczne, znajdujące potwierdzenie w zgromadzonej dokumentacji. A. C. realizował służące mu jako członkowi spółdzielni uprawnienia do zapoznania się z treścią umów zawieranych przez organy statutowe Spółdzielni. Uprawnienie to określone jest w art. 8¹ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Ponadprzeciętne zainteresowanie pokrzywdzonego działalnością spółdzielni, wyrażające się między innymi w ilości składanych pism, uwag i wniosków, z pewnością zmuszało pracowników spółdzielni do zwiększonego wysiłku w udzielaniu odpowiedzi. Obwinionej była ta aktywność oskarżyciela doskonale znana oraz to, że obwiniony braku udzielenia mu choćby odpowiedzi w terminie nie pozostawił bez reakcji. Tym bardziej wymagało to od obwinionej wzmoczonej staranności i nie tłumaczy jej bezczynności, ponad 4- miesięcznej, jaka miała miejsce w niniejszej sprawie.

Zdaniem Sądu, na przymiot wiarygodności zasługują zgromadzone w toku postępowania dowody z dokumentów, w tym m.in. wydruki korespondencji elektronicznej i kopie dokumentów pochodzących ze Spółdzielni Mieszkaniowej (...).

W świetle przeprowadzonych w niniejszej sprawie dowodów wina obwinionej nie budzi wątpliwości a polega na tym, że w okresie od 25 marca 2015 r. do dnia 01 czerwca 2015 r., będąc pełnomocnikiem Zarządu Spółdzielni Mieszkaniowej (...) – mając obowiązek – wbrew niemu, nie udostępniła żądanych dokumentów tj. kopii i wglądu do faktur za usługę opracowania opinii prawnej z dnia 10.02.2014 r. przez Kancelarie (...) i Radców Prawnych (...) adwokat M. S. (1) oraz wglądu do umowy i możliwość jej samodzielnego skopiowania zawartej z w/w kancelarią na tę usługę, a także opinii prawnych z dnia 05.02.2014 i 10.02.2014 r przez Kancelarię (...) - dla uprawnionego członka spółdzielni tj. A. C. (1).

Obwiniona swoim zachowaniem wyczerpała znamiona wykroczeń określonych w art. 27³ pkt 1 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych.

Do przypisania odpowiedzialności z art. 27³ pkt 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych z dnia 15 grudnia 2000 r. wymagane jest ustalenie, że zachowanie sprawcy polegało na dopuszczeniu do tego, że spółdzielnia nie udostępniła członkowi spółdzielni mieszkaniowej odpisów oraz kopii dokumentów wymienionych w art. 8¹ ww. ustawy.

Stosownie do treści art. 8¹ ust. 1 cyt. ustawy, członek spółdzielni mieszkaniowej ma prawo otrzymania odpisu statutu i regulaminów oraz kopii uchwał organów spółdzielni i protokołów obrad organów spółdzielni, protokołów lustracji, rocznych sprawozdań finansowych oraz faktur i umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi.

Zgodnie z art. 18 § 1 ustawy prawo spółdzielcze: prawa i obowiązki wynikające z członkostwa w spółdzielni są dla wszystkich członków równe. Z kolei § 3 stanowi, iż spółdzielnia może odmówić członkowi wglądu do umów zawieranych z osobami trzecimi, jeżeli naruszałoby to prawa tych osób lub jeżeli istnieje uzasadniona obawa, że członek wykorzysta pozyskane informacje w celach sprzecznych z interesem spółdzielni i przez to wyrządzi spółdzielni znaczną szkodę. Odmowa powinna być wyrażona na piśmie. Członek, któremu odmówiono wglądu do umów zawieranych przez spółdzielnię z osobami trzecimi, może złożyć wniosek do sądu rejestrowego o zobowiązanie spółdzielni do udostępnienia tych umów. Wniosek należy złożyć w terminie siedmiu dni od dnia doręczenia członkowi pisemnej odmowy. Jednocześnie art. 18 § 4 ustawy stanowi, iż członkowi spółdzielni przysługują również inne prawa określone w ustawie lub w statucie.

A. C. (1), jako członek Spółdzielni Mieszkaniowej (...), był w sposób oczywisty uprawniony do żądania udostępnienia mu umów zawartych z osobami trzecimi jakimi niewątpliwie były umowy ze wskazanymi kancelariami prawnymi.. Wymienione wyżej dokumenty należą do katalogu wymienionego w art. 8¹ ust. 1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Nie ulega również wątpliwości, iż M. M. (1), jako pełnomocnik zarządu była osobą upoważnioną do udostępnienia członkowi spółdzielni mieszkaniowej dokumentów, o których mowa w art. 8¹ ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych. Była ona także osobą wymienioną w art. 27³ pkt1 ustawy o spółdzielniach mieszkaniowych, która ponosi odpowiedzialność za dopuszczenie do tego, że spółdzielnia nie udostępniła członkowi tychże dokumentów.

Sąd wziął pod uwagę, iż sprawa niniejsza nie ma charakteru odosobnionego. Przed tutejszym Sądem były już, i są nadal, prowadzone postępowania o analogiczne wykroczenia z udziałem obwinionej. Nawet jeśli większość z tych postępowań jeszcze nie zakończyła się prawomocnymi wyrokami, to i tak problem ten znany był obwinionej już od dłuższego czasu. Można wręcz przyjąć ze zrozumieniem pogląd prezentowany przez oskarżyciela posiłkowego że sprawa ta wpisuje się w ciąg działań przedstawicieli Spółdzielni, które mają zniechęcić go od jego aktywności i stanowią wyraz swoistego lekceważenia go.

Mając na względzie powyższe Sąd wymierzył obwinionej karę grzywny w kwocie 800,- złotych. Zdaniem Sądu wymierzona obwinionej kara jest adekwatna do stopnia jej zawinienia i społecznej szkodliwości przypisanej jej czynów, a także spełni swoje cele w zakresie prewencji ogólnej i indywidualnej. Bezczynność obwinionej w niniejszej sprawie była wyjątkowo długa, a dodatkowo odpowiada ona w warunkach przepisu art. 9 § 2 kw.

Sąd uznał, że obciążenie obwinionej dodatkowo kosztami postępowania i opłatą byłoby dla niej nadmiernym ciężarem.